

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 9 korona
 Földre: Negyedévre 12 „
 Földre: Negyedévre 5 „
 Földre: Negyedévre 20 „

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Cászló József.

Egyeszsám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A király.

— aug. 18.

A magyar nemzet hódoló szeretettel köszönti dicsőségesen uralkodó királyát, a ki a mai napon hetvenhárom éves és immár 35 esztendő óta ül Magyarország királyi trónján.

Jó öreg királyunk, első Ferenc József, ha születése 73-adik évfordulóján visszanéz a múltba s emlékein melázza andalog, bizonyára átérzi, hogy alattvalói közt hivebb népe nem volt a magyarnál.

Sok csapás érte őt, csalódás sújtotta porig; de a magyar nemzetben soha nem csalatkozott. Szívét sok tövis sebezte meg; de hű magyar népe mindig csak rózsával vette őt körül és gyógyító szeretet, őszinte ragaszkodás balzsamát rakta sebére.

Pedig a nemzetnek nagy sebei voltak, melyek lassan hegedtek be, mély fájdalmi voltak, melyeket el kellett felejteni.

Nem hiába választotta Ferenc József a koronázáskor jelszavául, hogy *bizalmam az ősi erényben*: a magyar nemzet ősi erényében, a becsületes hűségben, a törhetetlen nyíltságban, a lelkes királyszeretben bátran bízhatott — ez a magyar ősi erény soha cserben nem hagyta a királyt.

És ime mostan a király 73-adik születésnapján, éppen szent István ünnepe, a nagy nemzeti ünnep előtt aggódó szemmel néz az egész nemzet a királyra.

Haza jön a király az alkotmányos magyar királyságot megalapító szent István napjára s a nemzet riadó örömébe az aggódás hangja vegyül.

Setét felhők tornyosulnak a nemzet felett, viharok villamai cikáznak messziről. Mit fog cselekedni vajjon a király, midőn haza jön magyar birodalma székhelyére s meglátja népe homlokán a gond redőit s megérzi népe dobogó szívében a bánatot?

Mit cselekedhetnék mást a magyar király? ráteszi atyai kezét a

nemzet szívére s megtapogatja a felfakadt sebet, hogy begyógyítsa.

A magyar nemzet visszhangja a király jelszavára csak az lehet, hogy: *bizalmam a magyar királyban!*

Nem is lehet az másképen, a király megérzi bajunkat és elüzi a fellegetet a nemzet egéről. Bizzunk a királyban; ide jön miközénk, ide a dicső budai várpalotába, a hol őt legjobban szeretik. És amikor *itt-hon* lesz, tehet-e mást a magyar király, mint hogy meghallgatván és megértvén a magyar nemzet szíve dobogását, vére lüktetését, habozás nélkül, királyi szeretettel teljesítse a nemzet kívánságait?!

Jó öreg királyunk, születésed 73-adik évforduló napján szeretettel, bizalommal köszönt a magyar.

És a midőn áldást esd a nép a király életére s zug végig a hazán az ujjongó jó kívánság, hogy: *éljen a király!* millió magyar szívében visszhangzik a költő szava, mely Mátyás király ajkán csendült:

— *Addig éljen, míg a honnak él!*

— aug. 17.

A debreceni határozat. Mintha virágot fakasztó, bimbót nevelő, langyos májusi eső hullott volna az országban a szabadelvű politikai pártok hazafias eszmék termékenységre fogékony szívére, úgy kél és virul fel mindenütt az ország minden részében, pártunk hazafias határozata illatos viránynyá s gyümölcsöt érlelő s a nemzeti törekvéseket megteremtő életerős fává.

Egy kiesi, de életerős, bibliai mustár mag volt, de termékeny földben s megfelelő légkörben, ime mi lett belőle!? Lombos, hatalmas fa, melyen minden levél susogása: *nemzeti nyelvről, érzelmekről s régen, de türelemmel várt nemzeti jogok bekövetkező teljesüléséről* regél.

És arról, hogy régi átka a magyaroknak, hogy *soha együtt nem tartanak!* Nincs!! Nincs többé . . . az eltűnt!!

Szabadelvű pártunk elnökségéhez újabban a következő hírek érkeztek a

debreceni határozat elfogadásáról Vágvecséről az alábbi távirat:

Szabadelvű pártelnökség
 Debrecen.

Magyar vezényleti nyelv dolgában hozott határozatukhoz vágvecei kerület szabadelvű pártja egyhangu lelkesedéssel hozzájárult.
 Gróf Eszterházy János, pártelnök.

A poroszlói szabadelvűpárt elnökétől pedig a következő levél.

Tekintetes
 Dr. Kőrösi Kálmán ügyvéd urnak, mint a debreceni szabadelvű párt végrehajtó bizottsági tagjának!

A debreceni szabadelvű párt 1903. jul. 28-ik napján tartott pártgyűlésén, a nemzeti követelésekre vonatkozó derék, hazafias határozatát szívem teljes melegével s a párt iránti nagy tisztelettel vettem át s e dolog érdemében a poroszlói szabadelvű pártot, t. hó 20-án pártértekezletre meghívtam, melynek eredményét, a mi kétséges nem lehet, — a lapokból megméltóztatnak tudni.

A legszívélyesebb üdvözlettel vagyok:

Kovács Kálmán,
 mint a sz. e. párt elnöke.
 Tisza-Füred, 1903. aug. hónap 16-án.

A szatmári szabadelvű párt — mint tudósítónk jelenti — Keresztszeghy Lajos elnöklete alatt vasárnap népes értekezletet tartott, amelyen a debreceni szabadelvű pártnak a nemzeti követelések tárgyában a képviselőházhoz intézendő feliratát egyhangu lelkesedéssel elfogadták.

Igazán napról-napra csak öröm és ujult büszkeség töltheti el lelkünk az ország e magyar érzésű szívverésének tapasztalatán.

A képviselőház elnökei Budapesten. Apponyi Albert gróf a képviselőház elnöke és Tallián Béla alelnök ma táviratilag értesítették a képviselőház elnöki irodáját, hogy holnap augusztus 18-án reggel Budapestre érkeznek és résztvesznek a király születésnapja alkalmából a budavári Mátyás templomban tartandó istentiszteleten. A koronázó templomban

a budapesten időző képviselők is megjelennének.

Az elnök és Tallián alelnök részt vesznek az augusztus 20 adiki Szent István napi körmenetben is. Az ünnepély után Tallián Béla visszautazik Török Kanizsára. Apponyi Albert gróf ellenben itt marad Budapesten, mert pénteken a király legfelsőbb kihallgatáson fogadja.

A Himnusz a hadseregben. Fővárosi munkatársunk arról értesül egy előkelő szabadelvű képviselőtől, hogy a zombori eset, a melyről a mai lapok írnak, hogy ugyanis a közös tisztikar állva hallgatta meg a himnuszt, nem véletlenség. A jövőben a közös hadsereg magyar ezredekben nagyobb gondot fordítanak a hazafias érzelmek ápolására és a hadsereg belső szervezetének nagyobb mérvű sérelme nélkül a jövőben kerülni fognak minden olyan disszonanciát, ami a magyarság hazafias érzelmeit sértené. Ily irányban nagymérvű és jelentékeny változások várhatók az udvar körében is.

— **Választási készülétek a magyarországi románoknál** c. a. a bukaresti Vointa Nationala című román kormánypárti lap többek közt a következőket írja: Semmi kétség nincs immár az iránt, hogy a románok jövőben részt fognak venni a magyar képviselőválasztásokon. Számos előkelő román fiatalember készül fellépni képviselőjelöltül, hasonlóképpen a román választókban is nagy a kedv a választásokban való részvétel iránt. Minthogy a jelenlegi parlamenti válságot másként, mint a képviselőháznak feloszlásával megoldani nem lehet, a románok is megkezdtek az előkészületeket a közeli választásokra.

Az eddigi számítások szerint a román választók nagy többségben vannak 28 választó kerületben, 18-ban pedig erős kisebbséget alkotnak. Ezeket a kerületeket jelenleg mind kormánypárti és Kossuthpárti emberek képviselik. Kö-

vetkezésképpen — végzi a cikk — Vlád dr. nem tuzott, midőn azt mondta, hogy a jövő törvényhozási ciklusban legkevesebb 18—20 román nemzetiségű képviselő lesz a magyar parlamentben.

Körülbelül ugyanezt mondhatják a nemzetiségi tótok is nálunk. Mi azonban egyelőre azt reméljük, hogy a kormányválság és kormányváltás után hamarosan oly fordulat áll be, amely a házfeloszlással való veszedelmés kísérletezést fölöslegessé fogja tenni, amikor aztán a különféle nemzetiségek vérmes reményei is alább fognak szállani.

Megfordított obstrukció.

— aug. 18.

Az elmúlt napokban úgy látszott, hogy a nemzeti követelményeket csakugyan megkapják. A szabadelvű párti választókerületek polgársága a debreceni kerület példájára szintén a nemzeti követelmények mellett nyilatkoztak és nyilatkoznak s úgy hírelt, hogy a legmagasabb valamint a legosztrákbabb körök is belátták, hogy meg kell adni a magyar nemzetnek, ami a magyar nemzeté. Ha volt is valahol suttogás, de hang nem emelkedett kivánalmaink ellen és úgy látszott hogy a siker szentesíti az obstrukciót.

Oh sancta simplicitas! Hogy a magyar mindjárt fel tud ülni még a csendnek is, holott sajnos tapasztalataiból tudhatná már, hogy a zivatarokat csend szokta megelőzni. Nem azért nem hallottuk az ellenmondás hangját, mert belátták igazainkat, hanem mert még akkor csak készültek az ellenmondásra. Most már elkészültek,

Goluchowszky gróf külügyminiszter és Körber osztrák miniszterelnök a monarchia nagyhatalmi érdekét és Ausztria érdekét vették ellee annak a tervnek,

hogy nálunk nemzeti engedmények adásával állítsák helyre a békét.

Ennek az intervenciónak az lett az eredménye, hogy ő felsége megbizta a volt miniszterelnököt, hogy mint királyi megbízott lépjen érintkezésbe a magyar politikai tényezőkkel, vezesse a tanácskozásokat és keresse a kibontakozás módjait.

A képviselőház el van napolva, addig nem is lesz összehívva, sem új kormány nem lesz kinevezve, amíg biztosítva nincs hogy újabb obstrukció nem akadályozza meg majd a parlament működését.

Gróf Khuen feladata arra is kiterjed hogy az ellenzékkel is tárgyalásokat kezdjen, hogy megállapítsák követeléseinek maximuma. De feladata még az is, hogy kezdeményezze a szabadelvű párt újjászervezését, mert az ellenzék sikereit a párt züllő és szervezetlen állapotából magyarázzák.

Gondolható, hogy mindez hosszú időt vesz igénybe. Ugy számítják, hogy szeptember eleje előtt aligha fog az új kormány bemutatkozni. Mi azt hisszük akkor is alig. Az ellenzék követelményeinek megállapítása ugyan jóformán befejezett dolog, de ha nem lesz hajlandó engedni, valamint ha a katonai körök sem engednek, a tárgyalások alkudozások nagyon hosszú időre elhúzódhatnak. — Már pedig az kétségtelen, hogy a katonai körök lényeges dolgokba aligha engednek amire ők hajlandók az csak olyan, nesze semmi fogd meg jól, de nem engedhet a nemzet sem. A felidézett obstrukció pedig már oly tetemes károkat okozott a nemzetnek, hogy lényeges vívmányok nélkül a harcot feladni immár nem lehet. Az obstrukció sokkal tovább hurcolt bennünket, semhogy egyszerűen visszatérhénk oda, ahol voltunk.

El lehetünk tehát készülve alkudo-

Hát érdemes tanulni... !?

Írta: Frank Zoltán.

Abban az időben, mikor még nagyító üveggel sem lehetett volna bajszomnak még csak tövét is felfedezni, mikor az emberi ábrázat csinosisításának szépművészeti bajnokai — a borbélylegények — „szabad a bajszot megkenni?” szavakért rendszeren 20 kr. borraivalót kaptak tőlem; kaján irigység fogott el, valahányszor elmentem egy egy kávéház fényesen, tiszta ablakai alatt.

Irigyeltem azt a mély tudományt és szerintem rettentő ügyességét, mit úgy hívnak; ... karambol!

De hiába! mint afféle diákembernek kevés volt az ... aprópénzem?

— Kérem! a szó teljes értelmében méltóztassék venni a dolgot nem a fejében, hanem a zsebemben volt kevés.

No mondok komám, mihelyt állás-hoz és keresethez jutsz' az lesz az első dolog, megtanulni: ... karambolázni.

Micsoda gyönyörűség lesz az, ha egy-egy magasabb társadalmi állásu urat irigy vetélytársad' vagy haragos ellenfe-

ledet, legalább ott jól ... megverheted.

Aztán — végre is, tanultál sokat — hogy kevés marad meg belőle, az nem a te hibád, oka a rossz rendszer stb. efféle. Már most bekerülsz az éleibe, társaságba s midőn éppenséggel semmi okosságról sem lesz szó, minő nagy ostobaság lesz az nálad, hogy felszólítva kénytelen lesz azt mondani:

Bocsánat, nem tudok karambolozni!

Nem! ... Hát „mit“ tud?

Hát nem lesz az rémséges szégyen? „Mit“ is lehetne „még mást“ is tudni, mikor ezt „kell“ tudni abban a pillanatban.

No ha „kell“ tudni, hát, „megtanulom!“ Így monologizáltam magamban s el lett határozva, hogy tanulni fogok.

De mikor hire ment, hogy karambol tanulásban utazom, mintha a fekete-halált hordtam volna magammal, úgy szökdöstek.

A kaszinó pincérje el volt foglalva ennek ez, annak amaz volt a dolga. Hát lökdösöttem jobbra-balra a hogy jött.

Néha akadt aztán egy-egy jólkü-

„kibicem“, aki szíó tanulmányában jószándéku tanácsokkal szolgált.

De ha lökéseim folytán nékem szánt jelzőimmel folyton változtam volna, kérem azóta az „egész állatvilág“ személyesítője volnék.

No, de a dolog haladt; persze hogy bajjal, de a tudományt nem is mérhetik ingyen.

Az első tapasztalásom az volt, hogy a zsebem, folyton a semmisége átfuró érzetében való öntudatra vergődésben leledzik. Vagyis: „deficitben“ van.

Hja! a paszszió pénzbe kerül.

Egy szép napon beállit a mosóném s azt mondja:

Elhoztam a ruháit ifju uram, de én többet nem mosok rá.

Hiába minden kapacitálás. Nem... és nem!

Egyszer csak az a hir ütődik fülembe, hogy a város telve van vele, miszerint én nem ismerem a ... szappant!

Tetszik e tudni, mit jelent az, ha intelligens emberre azt mondják, hogy ... nem ismeri a szappant!

Kutatom a dolgot, hát kisült, hogy a volt mosóném, szapulatlan nyelvvel szapult meg ilyen alaposan.

zásokra, huzavonára, kiéheztetési és kifárasztási kísérletekre, szóval olyan jeles kis obstrukcióra, amilyen a mestereknek is dicséretére válnék.

A nemzet pedig megpróbálja a — passzív rezisztenciát. Hiszen a katonai tanácskozásokba még a honvédelmi miniszter sem hivatalos.

0.

A legnagyobb sóbánya veszedelme.

Szenzációs híreket közölnek a lapok a máramarosi akna szlatinai Kunigunda akna pusztulásáról. E közlemények tulzottak, a való, mint biztos forrásból értesülünk ez:

Általánosan ismert, hogy az akna-szlatinai sóbánya már évek óta a legnagyobb ellenségével, az édes vízzel folytonos harcban áll, a miért nagy kiterjedésű vízvédő és vizkutatósi munkálatok voltak és vannak most is folyamatban.

Ugyanis a fensikon a sőtömszót a természetől megvédett és körül övedezett kemény kőzetet az édes vizek valahol áttörték és benyomultak a sőtömszbe, a hol rágó képességüknel fogva a bányát tényleg veszélyeztették és a külső felület némely pontján omlást és szakadásokat idéztek elő.

Ugy a védő, valamint a víz után kutató munka akna és tárna útján eszközöztetik.

A főfigyelem és törekvés arra irányul, hogy a vízbetörésnek pontja lehetőleg a sötéten kívül tartóztassék fel és legyen onnan a víz elvezethető, még mielőtt a sóba bejuthatna. Amennyiben pedig ebben a sőtömszben mozgó tetemes mennyiségű évenként közel egy millió köbméterre tehető, édes vizek minden valószínűség szerint a közel lévő Tisza folyóból erednek, tehát kétségtelen, hogy az ellenük folytatott küzdelem sem kisméretű, mindazonáltal kétségbeesésre vagy riadalomra nincsen ok, mert az intéző szakkörök a legfelsőbb hatósággal egyetemben, nyugodt komolysággal és

szakértelemmel megtesznek mindent, hogy Akna-Szlatinának sóbányászata biztosítottassék.

Az óvintézkedések minden irányban megvannak téve.

Hogy a Kunigunda aknában a víz egy része betört, az oly körülménynek tudható be, a melyet a véges emberi ész némelykor megakadályozni képtelen. Mindamellett ennek a bányának vízmentése és ismét üzembe hozatala nincsen kizárva, ha sikerre vezetnek a folyamatban lévő vizkutatósi és a vizelgatólási munkálatok. E hó elsején reggel 8 órakor már harmadizben törték be a 114 éves és 180 méter mély Kunigunda bányába az édes vizek, lévén ez a bánya a legnagyobb ostromnak kitéve a vizek részéről.

Az első betörés 1870-ben a második 1883-ban és a legutóbbi most. Az első két esetben vízmentesítés, elgátolás által sikerült a bányát újból üzemképessé tenni s erős a remény, hogy ez most is sikerülni fog, ha a kutatás és vizimunkák eredményre vezetnek. Egyébiránt a Kunigunda bánya már hosszabb idő óta teljesen üzemén kívüli állapotba helyeztetett de ez által az akna szlatinai sóbányá szatnak sem termelési, sem sószállítási üzeme nem maradt vissza, mert a szükséges sóanyag a vizek által nem veszélyeztetett. A 95 éves és 108 méter mély Ferenc, valamint a 99 éves és 98 méter mély Lajos bányákban a művelet akadálytalanul folyik és így sem Marosvár megye lakosságának, sem a helybeli sóvágóknak sorsa kockán nem ferog, mint a lapok tulzottan írják, még akkor sem, ha a Kunigunda bánya üzemét végleg beszüntetnék.

Hogy az összes akna szlatinai só bányaművek viz alá kerülnének, az minden alapot nélkülöző merész állítás. —

Nyugodt lehet mindenki, mert az itteni sóbányát sorsa és jövőjük biztosítása, úgy a közvetlenül működő bányavezetőség, valamint a pénzügyminiszterium kiváló gondját képezi.

Egyes lapok azt is felhozták, hogy a veszélyeztetett bányában régi falhagyások beomlást idéztek elő és utmenti sülyedésért. Ezekre megjegyezzük, hogy az előbbiek a bányaművezetőség ez iránti munkálatainak segítségével, tehát terve szerint, tudtával és akaratával döntettek le akkor, a mikor szerencsétlenséget egyáltalán nem okozhattak, az utóbbiak pedig a közutakat nem veszélyeztetik, sőt annak meggátolása céljából alkalmas ponton vízfelfogó aknamélyítés van folyamatban. Máramaros Szigeten általánosan tudva van a vízbeömlés, de a lakosság egészen nyugodt.

KÖZIGAZGATÁS.

+ **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délelőtt fél 10 órától déli 12 óráig Kovács József polgármester elnökle alatt ülést tartott. Az ülésen a tanács folyó ügyeket intézett el.

× **A városi központi választmány ülése.** A város központi választmánya tegnap délután 4 órakor Kovács József elnökle alatt a város nagytanácsstermben ülést tartott. Az ülésen a választmány Vargha Károly tb. tanácsos előadása alapján Kerekes Géza és Debreczeni Lajosnak a választmány egyik korábbi határozata ellen beadott felebezéseit mint elkésetteket hivatalból elutasította.

× **A világitási bizottság ülése.** A városi villágitási vállalat bizottsága e hónap 19-én délután 3 órakor a légszeszgyár helyiségében ülést tart. A bizottság ülésében a folyó ügyeket fogja tárgyalni.

Már most mit csináljak én egyszerűen nyelvű vén asszonnyal, ki még hozzá mosóné.

Miután én kissé hájas ember vagyok, a billiárd tanulás rendesen úgy megizzasztott, hogy bár 2 gallért és 2 pár kézelőt vettem minden nap, arra mégis egy kis háj is izdott.

Hát — persze hogy nehezen ment a mosás. De hát miért nem szólt? Hogy felmondott, üsse kő! De hogy én szappant nem használok!

Hát már a tanulás jó hírembe is kerül! Minden mosásra 2 kiló szappant ajánlottam föl pótlékul s még sem kapok azóta mosónét.

A legillatosabbakat használom magam. Folyton arról beszélek, a postán már ezideig 75 szappan árjegyzéket és 39 doboz szappant kaptam s vannak még most is, akik elhiszik, hogy én nem ismerem a . . . szappant!

No de végre is nem lövöm a miatt föbe magam!

Tanultam továbbra is. Egy este a kaszinóban fogtam egy jámbor áldozatot. Miután tudtam, hogy nálamnál is rosszabbul játszik, hát jobbra-balra nagy animóvat lökdöstem a dákóval a golyókat.

Egészen biztosra vettem, hogy „megverem!” És tetszik e tudni, mi az én nekem egy „billiárdpartit” megnyerni?

Hát annyi, mint egy vénleánynak a vőlegény, szenvedélyes tarokkistának a „pagát ultimo” fogás. Börziánerek száz-ezer és szegény embernek 400 frt nyérése az osztálysorsjegyen.

Mondjak még többet? Azt hiszem elég!

Neki hevülve egyszer csak 1 remek „falsót” fogok.

Brrr! Kopp!

A golyó tovaperdül s majd sóbálványonyá lettem, a posztó . . . kiszakadt! 5 forint mondja a szolga.

Tanuló pénz! szól az egyik kibic. Pardon . . .! szólok én, mert a nagyszerű falssal egyuttal a hátam mögött kártyázó ur egyikét koppantottam jól fejbe.

S miután ő azt nem hallá, a válasz ez, hogy: . . . „paraszt!”

Már mint én! En . . . ki az első emberpártól Adam és Évától származom, hogy én vagyok „paraszt!”

Hát van-e több őse valakinek a világon? Méregbe jöttem, arcomba szaladt a vér, szemem káprázott, nem tudtam mit teszek! . . .

Pofon ütöttem!

A kaszinóból . . . kigolyóztak.

Az a bizonyos ur . . . kihivott.

A párbaj megtörtént s úgy föltranszcsiroztak, mint egy töltött esirkét.

8 hétig feküdtem az ágyat, s az angyalokat láttam már-már színről-színre.

Mikorára fölgyógyultam, 1-ször párbajért becsuktak; 2-szor a patikárus és a doktorok is megekeztek.

Az anyám megsiratott: az apám kitagadott, azt mondván, hogy ő ilyen könnyelmű firmát nem ismer fiának.

Igazsága van, az öreg csak 60,000 frtos birtokot vert el.

S végül: miután a kajlasi vincellérképző borászat, borkóstolás és fogyasztás tanának vagyok s. tanára, — irigyeim rám fogják, hogy a tudomány buvárlatom már az orromon is virit, — följelentettek a miniszternek, a ki is . . . fölfüggesztett.

S így legislegvégül, az én tudományomjamban nemcsak pénzbe, jó hírembe, hanem talán állásomba is kerül.

Már most tisztelt olvasóim mondják meg:

Hát érdemes ambiciózus embernek lenni!?

Hát érdemes tanulni!?

Erzsébet királyné szobra Bártfán.

Távirati tudósítás.

Kassa, aug. 17.

Tegnap leplezték le Bártfán Erzsébet királyné szobrát. Reggel 9 órakor fogadta Rhody polgármester és csetei Herzog Péter bizottsági tag a szoborleplezés alkalmából érkező vendégeket a vonatonál. Jelen voltak Zsilinszky Mihály a kormány képviselőjében, Fraknoi püspök, Vályi eperjesi püspök, Berzeviczy Albert, Miskovszky a Tudományos Akadémia nevében, Bornemissza, Bujanovits Artin képviselők, Péchy Zsigmond főispán, továbbá Sárosvármegye tisztkara teljes számban, a vármegye, Eperjes, Bártfa és Kis Szeben városok előkelőségei, Kassa város deputációja Münster polgármesterrel, a közös hadsereg és a honvéd tisztkar küldöttsége. A szobor leplezése előtt ünnepi istentisztelet volt, mely után az ünnepély programszerűen folyt le. A katonazene a Szózatot játszotta. — Bárdossy főispán gyönyörű szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt. Berzeviczy Albert lelkesedést keltő ünnepi beszédet mondott, mire a lepel lehullott. Bornemissza Gabi kisasszony szép szavalata után Bárdossy főispán átadta a szobrot a polgármesternek. Végül a katonazene a Himnuszot játszotta és a közönség is lelkesen énekelt a zenekarral. Délután 2 órakor 300 teritékű banquet volt, a hol számos toasztot mondtak. Este igen sikerült műkedvelői előadás volt, a melyet tánc követett. Zsilinszky Mihály este visszautazott Budapestre. A remek szobrot Donáth készítette.

*

Bubics Zsigmond kassai püspök az Erzsébet szoborbizottságnak Bártfára a következő táviratot küldte:

Az Erzsébet szoborbizottság elnökének, Bártfa. Lélekben én is ott vagyok önök közt dicső királynénk szobrának leplezésén. Hirdesse e szobor azt a határtalan kegyeletet, ragaszkodást, és hálát, melylyel nemzetünk, a mig csak élni fog, a szerencsétlen véget ért drága Nagyasszony emlékét tisztelni fogja. Ne is haljon ki ez érzés soha nemzetünk szívéből, mert bár idegen földből plántáltatott is át mihozzánk, legmagyarabb királynéink díszes sorában foglal méltó helyet. Legyen emléke áldva mindörökké és hirdesse e maradandó alkotásu szobormű amott a fenyvesek mélyén, a Nagyasszony kedvelt légkörében, időtlensédekig a természet költészetéért rajongó királyi hitves csodás nagyságának kitörölhetetlen emlékeztető! — Márványból formáltan, ércből öntve, kőbe faragottan és szívünk lelkünkbe ojtva ne halványuljon soha sem jövőendő nemzedékeink kegyelete. Ugy legyen! Bubics Zsigmond kassai püspök.

EGYLET.

A díjlövészet nyertesei. A Polgári Lövérdénél 1903. augusztus 16-án díjat nyertek: Legtöbb körrel: Fürst Ödön 4 kor.-t, legjobb mély lövéssel Aufrecht Alajos 4 kor. t, junior díjat Descombes Henrik legtöbb körrel 2 koronát.

H I R L E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Nőegyleti szövő ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Cipész kiállítás a Simonffy-utcai pavillonban nyitva naponta reggel 9-től este 6-ig.

Aug. 18. Szabószaktanfolyam megnyitása az ipar testület dísztermében.

Aug. 19. Év. ref. egyházközönségi nagygyűlés a nagytemplomban reggel 8 órakor.

A király születésnapja.

Ma ünnepli meg jó öreg királyunk születésének hetvenharmadik évfordulóját Istentől vett jó egészségben, de nehéz uralkodói gondok között.

A királyához ragaszkodó hű magyar nemzet fohásza száll e napon a mindenható felé, hogy tartsa meg nekünk tovább is jó fejedelmünket s világosítsa meg bölcs elméjét, hogy utat s módot találjon e nemzet súlyos bajainak orvoslására, a megbontott béke helyreállítására, a közviszonyok rendezésére, az általános boldogulás biztosítására.

Két nappal később jó királyunk első elődjéről, I. István királyról, a szentről, emlékezik meg a magyar nemzet, a ki nehéz és válságos időben törvényt és rendet adott ennek az országnak, ennek a nemzetnek s lehetetlen, hogy e kegyeletes megemlékezésbe is az a fohászuk ne vegyüljön, vajha szent királyunk szelleme ott örködnék súlyos gondokkal terhelt utódja fölött, megmutatván neki azt az ösvényt, — amely a szerencsés kibontakozásba vezet.

*

Városunkban ma, ő felsége születése napja alkalmából reggel 8 órakor az év. ref. nagytemplomban hálaadó istentisztelet lesz a következő sorrend szerint: 1. Megnyitó gyülekezeti ének (37-ik dics. 1. v.) 2. Szózat, éneklí a Petőfi dalkör (felállással.) 3. Gyülekezeti közének (LXI. zsoltár 5. 6. verse.) 4. Ima, tartja Csiky Lajos év. ref. theol. dékán. 5. Király-himnusz (Torday Gábortól), éneklí a Petőfi-dalkör. Gyülekezeti végének 220-ik dicséret 7. verse.

Ezen, valamint a mai mai napon városunk összes templomaiban megtartandó hálaadó istentiszteleten a város tanácsa és képviselő testülete is testületileg fog megjelenni.

De megjelennek a hálaadó istentiszteleteken városunk összes

állami és közhivatali is, valamint intézetek, testületek és a helybeli katonai helyőrség minden fegyver neme díszben.

*

Ő felsége születésnapja alkalmából a róm. kath. templomban ma délelőtt tartandó hálaadó istentisztelet lesz.

A sz. misét dr. Wolafka Nándor püspök fogja az Urnak bemutatni, fényes papi segédlettel. A szent mise alatt előadandó zene és énekszámokat Alberti Sándor kar-nagy vezeti. Az Istentisztelet befejezéseül az egyházi ének és zenekar a Himnuszot fogja előadni.

*

A helybeli Zion egylet a mai ünnepélyes nap alkalmából a következő felhívást intézte tagjaihoz:

A Zion debr. betegs. egylet t. tagjai ez uton is felkéretnek, hogy e hónap 18-én délelőtt 10 órakor a deák-utcai izr. templomban megtartandó hálaadó istentiszteleten minél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

Az előljáráóság.

*

Tekintettel az ünnepségre a város polgármestere a mai napon — kedden — szokásos hivatalos kihallgatását délelőtti 11 órára halasztotta el.

*

A mai napra különben városunk külsőleg is ünnepi díszet öltött, összes középületeinken nemzeti az ország címerével ékitett zászlók lengenek s a hivatalos világon felül ünnepet ül városunk lakossága is, mely az egyes egyházakban tartandó hálaadó istentiszteleteken nagy számban fog részt venni egy szívvel-lélekkel óhajtván:

Éljen sokáig a magyarok alkotmányt tisztelő királya.

A király születésnapja a fővárosban.

A király születése napját — ki hír szerint szerdán aug. 19-én jó a fővárosba — Budapestben is nagy ünnepélyességgel fogják ma megülni.

A vérmezőn 9 órakor lesz a szokásos díszszemle a táborig misével. Ehhez a csapatok már 8 órakor felvonulnak. A csapatok fölött Steininger altábornagy a parancsnok.

Tíz órakor a Mátyás templomban lesz az ünnepi sz. mise, melyen a polgári és katonai méltóságok teljes számban vesznek részt. Az ez évben végzett hadapródok e napon szokásos felavatása pedig a Ludovika akadémiában s a Lipót-

mezőn délután 4 órakor lesz. A hadtestparancsnokság budai palotájában a diszebed pedig 3 órakor lesz.

* **A kamarai titkár szabadságon.** Szávay Gyula kamarai titkár két heti szabadságra Györmegyébe csanaki birtokára utazott.

* **Dr. Gerebenics Sándor** győri plébános, székesegyházi hitszónok, tegnap barátainak látogatása végett városunkba érkezett. A tudós tanár ma megtekinti Debrecen nevezetességeit és holnap kimegy a Hortobágyra délibábot nézni.

* **A máj. egészségügyi tanácsosa tanulmány uton.** Dr. Bruckner Ernő m. á. v. egészségügyi tanácsos, tb. városi főorvos tegnap este Drezdába utazott, a német városok kiállításának megtekintése céljából. Nyolc napi távolléte alatt a vasuti üzletvezetőségénél dr. Popper Alajos, magán orvosi gyakorlatában pedig dr. Derékassy István fogja helyettesíteni.

* **Cipészek a Hortobágyon.** A cipész nagygyűlés vasárnap ért véget. A cipészek egy része még aznap és tegnap éjjel haza utazott, más része pedig — mintegy ötvenen — tegnap hajnalban Tóth Kálmán ipartestületi jegyző vezetése alatt a Hortobágyra rándultak ki. A kirándulóknak nagyon tetszettek a hortobágyi ménesek, gulyák, meg a sok nyalka csikós, gulyás. A cipészek tegnap délután vidám hangulatban érkeztek vissza és még tegnap este és az éjjel hagyták el kedves emlékekkel Debrecent.

* **A koronázási ösztöndíj pályázói.** A koronázás huszonöt éves évfordulójának emlékére iparművészeti tanulmányi célokra a város által alapított s a jövő tanévre üresedésbe jött egyik 600 koronás ösztöndíjnak pályázati határideje a minap lejárt. Az 1903—4 évre esedékessé vált ezen ösztöndíjra hárman pályáztak. — Pávay László polgári biztos Gyula fia, ki gépipari tanulmányait, Lassgalner Oszkar rajztanár jelölt, ki festőművészeti tanulmányait akarja folytatni. A harmadik pályázó a csizmadiaik termelő szövetsége kik kérvényükben a díjat nemcsak a jövő évre, hanem egymásutáni 3 évre kérik. Kérelmükben előadják, hogy e díjjal évenként egy-egy szaktársuk tanulmány utra menne, kinek így szerzett tapasztalata nyereség volna 200 adófizető debreceni csizmadia szaktársra, melyből magasabb szaktanultságuk révén viszont a városra is előny hárulna. Minden esetre új és érdekes okoskodás. A kérvényeket egyébiránt a város legközelebbi tanácsülésében fogják érdemleges tárgyalás alá venni.

* **Vákás kaszálók árverése.** A város 70 drb. ugynovezett vákás kaszálóinak bérlete az idén lejárt. E lejárt bérletekre Király Gyula v. tanácsos elnöklete alatt e hónap 26-án a Cserén is e hónap 28. és 29-én a Guthon, mindkét helyen az erdészlakban reggel 9 órakor árverést tartanak. Felhívjuk reá az érdeklődők figyelmét.

* **Pályázat ipariskolai ösztöndíjra.** A kereskedelmi magy. kir. miniszter f. é. 35943—LX. sz. elhatározásával egy 300 koronás állami ösztöndíjat létesített a debreceni kereskedelmi és iparkamara kerületében illetékes oly ifju részére, ki az ungvári agyagipari szakiskolán óhajt kiképzést nyerni.

Pályázhatnak a kamara kerületében (Hajdu, Jásznagykun Szolnok, Szabolcs, Szatmár, Bereg, Ugocsa, Máramaros vármegyék területén) illetékes oly ifjak, kik 12 ik életévüket betöltötték és legalább hat elemi, esetleg két polgári vagy középiskolai osztály sikeres elvégzését igazolhatják. Előnyben részesülnek faze-kasok gyermekei.

A pályázati kérvények a pályázók korát, illetőségét és előképzettségét igazoló bizonyítványokkal felszerelve, 6. évi augusztus hó 27-ig a debreceni kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be.

* **Magyariek a fővárosi cigány hangversenyen.** A jeles dalköltő, Dankó Pista siremléke javára tudvalevőleg az elhunytak tisztelői és barátai ez év szeptember havában a fővárosban cigányhangversenyt rendeznek. A hangversenyt a Népszínházban tervezik megtartani. Városunkból a Magyar testvérek jeles zenekara is részt akar venni e hangversenyen, óhajtván dicsőséget szerezni a debreceni magyarmuzsikának. — A Magyar testvérek a hangverseny utiköltségére a várostól 600 korona segélyt kérnek, melyért kérvényüket tegnap nyújtották be a polgármesternél. A derék zenekar törekvése mindenestre szép s bizonyos mértékben még is érdemli — ha ugyanis lehető — a város anyagi támogatását is.

* **Csizmadiaik termelő és áru-szarnok szövetsége.** A Margit fürdő hirt megegy. készül az ujonnan alakult csizmadia termelő és áru-szarnok szövetsége gyűléshelyisége. Az építési munkálatokat már befejezték és tegnap már az anyagot is kiszállították a telepre. E héten fejezték be az előkészítő munkálatokat úgy, hogy már hétfőn megkezdik a munkát. A szervezetbe meg most is lépnek be új tagok.

* **Tekintetes József Agost főherceg.** A honvédelovakat bekívánták a guzdaktól. Az egyik gazda fiatal nagyon leszóltta József agost főherceget, aki a lovassági laktanyán a lovak fölött személt tartott: — No, a kend lova rozg koszon élt, fordult az egyik parasztgazdához.

— Már kérem, magam valom, hogy sehol ez a hitvány dög olyan jó koszon nem élt, mint nálam. Higyje el a nagyságos ur.

— Hát elhiszem, válaszolta a főherceg. De kigyelmed meg higyje el, hogy én nem vagyok nagyságos, hanem csak tekintetes ur.

* **Szerelmi dráma a halápi erdőn.** Haláp alatt a mezőőrök, két, feloszlásnak indult holttestre akadtak. Lehet már néhány hete, hogy a hullák ott hevernek az erdőség szélén. A holttestek egyike férfi másika fiatal leánye s mindkettőjük ruházata uri művoltokra vall. — A csendőrség jelentést tett valamennyi hatóságánál s most olyan irányban folyik a nyomozás, hogy nem szerelmi dráma okozta-e a kettős öngyilkosságot? A fiatal embernek halántékán a leánynak szíve fölött van két golyófurta sebe. Irást, mely kiletükre engedne következtetni, egyikőjük zsebében sem találtak.

* **A cipészkiállítás.** A cipészkiállítás bíráló bizottsága csak ma hozza meg a végleges döntését a nyertesek fölött. Az eredményeket a mai nap folyamán nyilvánosságra is fogják hozni. — A cipész munkák kiállításának tegnap s igen sok látogatója volt.

* **Halálozás.** Tegnap az anyakönyvi hivatalban mindössze egy halálesetet jelentettek be ez Fischer Sándor izr. hét hónapos.

* **Szabók szaktanfolyama.** Ma délelőtt 10 órakor nyílik meg az ipartestület dísztermében a szabók szaktanfolyama. A tanfolyamnak 50 növendéke van, szaktanító Belesztin Atanász fővárosi szabószaktanító, ki a vándortanfolyamnak rendes tanítója. Azok a szabóiparosok, kik a tanfolyamban részt vesznek, a megnyitásra mértéket, ollót és szabókrétát is vigyenek magukkal, mert a megnyitással egyidejűleg a munkát is megkezdik.

* **A kassa oderbergi vasut dicsőrete.** A Budapestben megjelenő „Slovensky Tyzdenik”-nek nem tetszik, hogy a kassa oderbergi vasut igazgatósága bizalmas iratok útján alkalmozattaihoz, a melyben őket idegen hangzásu neveiknek megmagyarosítására buzdítja, — s afféle rabszolgaságnak mondja a lap, ha nem engedik meg a vasuti alkalmazottaknak úgy gondolkodni és szavazni, a hogy nekik tetszik. Igazán furcsa ennek a cseh-tót lapnak az okoskodása! Szerinte rendjén van az, hogy a magyarországi tót cseh iskolákat látogasson, csehül magtanuljon, a csehhez rokon-szenvezzen s kettlaki szláv életet éljen; de bűn az ő szemében, ha ez a magyarországi tót, a magyar nemzettest tagja magyar gondolkodásu és érzelmű mer lenni és ezt idegen hangzásu nevének megváltoztatásával is tanusítja. Pedig ez csak hazafias kötelesség és erény és ha a kassa oderbergi vasut igazgatósága e kötelesség teljesítésére, ezen erény gyakorlására buzdítja alkalmazottait, ezért csak elismerés és dicsőret illeti s a cseh-tót igazgatók gancsára büszke lehet. Milan Hodza redaktor pedig, ha a cseh-tót nemzetegységet akarja propagálni, ne a magyar fővárosban tegye ezt, hanem menjen ki Prágába.

* **Gépkocsi kirándulás.** Tegnap iapunkban megemlékezünk arról, hogy Törley József budapesti pezsgőgyáros negyedmagával gépkocsin innen Nagyváradra ment. — A kiránduló társaság tegnap délután érkezett vissza gépkocsin városunkba és az Arany Bikában szállt meg.

* **Cipészek halála.** E hónap elején bezárult a cipésszaktanfolyam melynek hallgatói tanítójuknak, Draskóczy József állami cipésszakoktatónak elismerésük és haláljuk jeléül szép kivitelű arany pecsétgyűrűt ajándékoztak. A szép ajándékot tegnap adták át a cipészek Draskóczy Józsefnek, ki meghatottan köszönte meg a kedves megemlékezést. Tegnap este Draskóczy József már vissza is utazott a fővárosba.

Rövid hírek. *Fedák Sári legujabb győzelme.* Beregszászon a tegnapielőtti ügötőversenyen Fedák Sári elsőnek érkezett be Sennyei báró lovaival. — *A meglopott bolgár fejedelem.* Miskolcon Ferdinánd bolgár fejedelem máhakoeci-ját ismeretlen tettesek feltörték és abból egy nagy értékű ezüst evészkészletet tartalmazó bőröndöt elloptak. — *A császárné kocsija alatt.* Tegnapielőtti a német császárné fogata Berlinben egy asszonyt eltiport, aki csekély sérüléseket szenvedett. — *Megszökött apáca.* A kisapponyi apáca zárdából Scholasztika nőver, családi nevén Bernhard Anna megszökött.

* **Ghyka Leo román herceg** itt időzése alkalmával meglátogatta *Fekete Jakab* férfi divat üzletét, hol többféle férfi divat ujdonságot és illatszereket vásároított, valamint nagyobb megrendelést is tett, az áruk szépségeért a leguagyobb elismerését fejezte ki.

x Tollkőnyü nyári kalapok. Valód angol könnyű 1 frt 20 krtól feljebb ugy szintén a legfinomabb Grand Prix éremmel kitüntettek Borsalina s a többi legelőkelőbb gyártmányu szalma és posztó kalapok a legnagyobb választékban Fekete Jakab kalapáruházában.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Károly zenekara játszik.

A válság.

aug. 18.

Immár bevégezett dolog, hogy a király e hónap 19 én — szerdán — a fő városba jő, azt mutatja, hogy az udvar tartás egy része már Budán van, hol a várlakot szorgalmasan rendezgetik, tata rozzák felséges lakója számára.

Ma ünnep van, a király születése napja, csütörtökön is az lesz: Szent István napja. A király állítólag már szerdán lejön a fővárosba s a N. Fr. Pr. szerint már másnap több szabadelvű párti politikust fog kihallgatni; míg más értesülések szerint a király csak pénteken fogja kihallgatni az arra előre kijelölt politikusokat.

Kik között a király első sorban az országgyűlés két házának elnökeit, gróf Csáky Albint és gróf Apponyi Albertet fogja pénteken fogadni. Utánuk gróf Szápáry Gyula és gróf Andrássy Gyula következnek, mint a legutóbbi delegációk elnökei. Gróf Tisza István mint a mult kori designált miniszterelnök, dr. Wekerle Sándor mint volt miniszterelnök és mint a király multkori tanácsosa kerül kihallgatásra, Hieronymi Károlyt és Lukács Lászlót szintén meghallgatja a király.

Ujabb értesüléseink szerint kívülök még Széll Kálmánt, Bánffy Dezső bárót, Károlyi Sándor grófot és Hódossy Imrét is kihallgatáson fogadja majd a király pénteken.

Állítólag a királyi kihallgatásra kijelölt politikusokat gróf Khuen még a kihallgatás előtt előre informálja majd arról, hogy milyen irányban kell tájékozotatniok az uralkodót, mert a király elé menő államférfiak ma sokkal nagyobb felelősséggel terjesztik elő tanácsaikat a felségnek mint máskor.

Eppen azért gróf Khuen igen beható tanácskozásokat folytat velök már a kihallgatást megelőzőleg.

Beszélik még azt is, hogy a volt miniszterelnök második kihallgatása alkalmával a szabadelvű párt ujjászervezésére is megbízást kapott volna.

A legutóbbi idők eseményei ugyanis azt a meggyőződést keltették a koronánál, hogy a közjogi ellenzék meglepő sikereit a szabadelvű párt szervezetlenségét bizonyítanák.

A korona ezek után nemcsak azzal bizta volna meg gróf Khuen Héderváryt, hogy támogassa, hanem hogy kezdeményezze is a szabadelvűpárt ujjászervezését.

*

A pénteki kihallgatáson állítólag három kérdésre kell kielégítő választ adni a király tanácsosainak. Ezek:

1. Milyen program alkalmas a szabadelvűpárt tömörítésére?
2. Milyen alapon köthető végleges megegyezés az ellenzékkel?
3. Milyen magatartást kel tanusítani Ausztriával szemben?

Az az államférfiu, aki e három kérdésre kielégítő választ fog adni, kap meg

biztatást a koronától a válság megoldására illetékes forrásból jelenthetjük, hogy gróf Khuen maga nem számít ilyen megbízásra. Az ő feladata csupán a kibontakozás végrehajtása a jövődő miniszterelnök feladata lesz.

Arról értesültünk, hogy a független ségi párt a jövő hét egyik napjára egybe akarja hivatni a képviselőházat. Még pedig oly időben, mikor a király Budapestén van. Az egybehívásra oly indoklással kéri az elnököt, hogy a parlamenti bizottság jelentése sürgős tárgyalást tesz szükségessé.

*

Az osztrák sajtóban — hír szerint, ügyesen szitják igen magas helyről az agitációt a nemzeti engedmények ellen. — A német nemzeti és a keresztény szocialista pártok pedig azt hirdetik, hogy inkább personal unió, mint két nyelvű közös hadsereg. — Fenyegetik Magyarországot, hogy a kiegyezésből nem lesz semmi merő megobstruálják az osztrák parlamentben.

A koronát állítólag befolyásolta ez az osztrák tömörülés.

Mi mindezekre természetesen egyelőre csak annyit mondhatunk — majd megválk!

SZINHÁZ.

— (Réthy Laura első fellépése.) Vasárnap este a Falu rosza Finum Rózi szerepében lépet fel hosszas betegsége után először R. Réthy Laura asszony, akit a betegség április óta tartott távol a színpadtól. A művésznő teljesen felgyógyulva foglalta el helyét a debreceni színtársulatnál s a m-szigeti szinkör zsufozásig megélt ez alkalommal. R. Réthy Laura asszony a Pável sósfürdőben nyerte vissza egészségét, első fellépésére aztán a csodás gyógyító hatású fürdő előkelő közönsége nagy számmal jelent meg a vasárnapi előadás s pávelfürdői virágokkal tüntette ki a művésznőt, aki legközelebb aug. 22 én szombaton lép fel először a Denevérben.

— (A m-szigeti szinkör műsora) A debreceni színtársulat M. Szigeten most két új daljáték, a *Drótor tót* és a *Kazanova* előadására készül. Ezen a héten a társulat műsora a következő: hétfőn *Halálos cserd.* kedden *Loute*, szerdán *A bajusz*, csütörtökön *H. Rákóczi Ferenc fogsága*, pénteken *Hamlet*, szombaton *Denevér*, vasárnap *Mária bátyja*.

TÁVIRATOK.

Az udvartartás Budapesten.

Budapest aug. 17. A királyi udvartartás személyzetének egy része ma Bécsből Budapestre érkezett. A királyi várlakban történt előkészületekből sejteni lehet, hogy ő felsége ezuttal legalább is egy hetet telt Budapesten. Ez idő alatt Gödöllőre még vadászatra sem rándul ki, hanem idejét kizárólag államügyek elintézésével fogja tölteni.

A miniszterelnök a fővárosban.

Budapest, aug. 17. Khuen-Héderváry Károly gróf, aki az elmúlt két ünnepnapot családjával körében Hédervárott töltötte, ma reggel visszaérkezett Budapestre. A miniszterelnök a délelőtti folyamán a miniszterelnökségben és belügyminiszteriumban folyó ügyeket intézett el, délben pedig több képviselőtársa látogatását fogadta.

Egy ezred 200 éves jubileuma.

Petrinja, aug. 17. A varasdi 16. gyalogezred fennállásának 200 éves jubileumát ma itt nagy részvétel mellett ülték meg. Jelen voltak a katonai felebbvalókon kívül Babics altábornagy, mostani hadosztályparancsnok, az ezred egykori parancsnoka, Budisavljevics főispán, mint a bán képviselője és a hatóságok fejei. A táborig mise után szent beszéd volt, azután Fanta ezredes beszédet intézett a legénységhez. Jubileumi emlékiratok és emlékgyűrűket osztottak szét a tisztek között. Délben 130 teritákú ebéd volt. Az első felköszöntőt ő felségére Babics altábornagy mondotta, a kinek beszédét leirhatatlan lelkesedéssel fogadtak.

Az ő felségéhez intézett hódoló táviratra igen kegyes válasz érkezett, mely annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy az ezred meg fogja tudni óvni a hősi hagyományokat. Este legény ségi ünnep volt. — A város lobogódisztólt.

Az angol király Bécsben.

Bécs, aug. 17. Egy helyi könyvomas szerini az augusztus 31 én ideérkező angol királyt a pályaudvaron ő felsége, továbbá az itt időző főhercegek és a katonai és állami méltóságok, a Hofburgban a főhercegnők, a legfőbb udvari méltóságok, a közös miniszterek és a két miniszterelnök fogják fogadni. Este díszebéd lesz. Szeptember 1 én díszelőadás lesz az udvari operában. 2 án vadászat Bécs közelében. E napon délután udvari ebéd lesz a schön brunn kastélyban, este a Hofburg színházban mennek a fejedelmi személyek. Szeptember 3 án az angol király elutazik.

Ötven éves lelkeszi jubileum.

Makó, augusztus 17. Nagy fénynevei ünnepelte meg a makói róm. katolikus hitközség Kristóffy János apátplébános áidozárságának 50 éves jubileumát. Az ünnepségre ideérkezett Ivankovich János rozsnói püspök is. Az aranymisén dr. Kun László apátkanonok manuductor képviselte a megyés püspököt. Az ünnepi ebédén résztvettek a város előkelőségei. A jubiléus 4000 korona alapítványt tett a megyei közkórházra és 400 koronát a színház javára.

Zubovics Fedort körözik.

Budapest, aug. 17. Zubovics Fedor ismert sportsmann ellen párbajvétség miatt ma körözést adtak ki. Zubovics Fedor hír szerint jelenleg Afrikában van.

A párisi tüzfészek.

Páris, aug. 17. Az itteni lapok szerint tegnap délután a Metropolitan vasút egyik vonatának mozdonyon a Place de Pigallen jelentéktelen tűz ütött ki, mely azonban mégis panikot keltett. Baleset nem történt.

Páris, aug. 17. A Petit Parisien szerint a Metropolitan vasut ama vonalré szén, a melyen a nagy szerencsétlenség történt, befejezték a helyreállítási munkálatokat, úgy hogy a forgalom a legközelebbi napokban itt is megindul.

Terényi Irma letartóztatása.

Budapest, aug. 17. Terényi Irmát — a hírhedt szélhámot — Londonból ma a fővárosba hozták s letartóztatták.

Gabona tőzsde.

Budapest, augusztus 17. Buzakinálát jó, vételkedv javult. Bányadt irányzat mellett 45,000 méter-názsa került forgalomba néhány fillérrel olcsóbb árakon. Egyébb gabonafajták nyugodtak. Idő szóp.

Buza októberre	7.33—34
" novembere	7.60—61
Rozs október	6.16—17
" októberre	6.37—38
Zab októberre	5.33—34
" novembere	5.60—61

KÖZGAZDASÁG.

× **Pasztiló jégeső, felhőszakadás** A földművelésügyi miniszter, a gazdasági tudósítóktól beérkezett távirati jelentések szerint Somogyvármegye csurgói és kaposvári járásában aug. 14-én este 8—9 óra között nagy vihar kíséretében jégeső volt, mely a dohányban és a tengeriben jelentékeny okozott. Zalavármegye kanizsai járásában aug. 13-án este 8 órakor 4 percig diónagyságu jégeső esett. Jász Nagy Kun Szolnokvármegye tiszai felső járásban aug. 13-án éjjel nagy jégeső volt. Kár a dohányban jelentékeny. — Zempléni vármegye homonnai járásában aug. 13-án d. u. 3 órakor Izabugya, Hrabóc mellett, felhőszakadás volt.

Regénysearnok.**A tejtetevér.**

Második rész.

(Folytatás.)

A fiuk majd megpukadtak nevetükbe. Végtelenül jól esett nekik, hogy az első eminens, a kit mindig mintaképp emlegettek, most ilyen szegényben esik és kárörömmel nézték pirulását.

Savinieu szive csordultig megtelt mondhatatlan felháborodással és szeme villámokat szórt, de visszakellett folytatnia haragját és szótlán hallgatásának az volt a következménye, hogy a tanár vérszemét kapott és még kegyetlenebbül megkínozta.

A tanároktól szenvedett kínzás az órákozokban folytatódott. Az egyik fiú ügyes karrikatura-rajzoló lévén, lerajzolta Savinient szárnyas Cupidónak, nyilakkal teli a teggezel a vállán, a mint a kertészlánynak öltözött Claudinettera céloz nyilával, míg a háttérben a Bainville apó kutyakorbácssal fenyegeti. Ezzel a karrikaturával aztán telreajzolta az udvar minden oszlopát, úgy hogy szegény Savi-

nien, a merre fordult, mindenütt szerelmi kalandjának a paródiájával találkozott. Akármerre ment, mindenütt gunyos kórusban hangoztatták:

— Hol a furulyád?

Eleinte feltette magában, hogy — mint ezt az iskolába beléptékor tette, az első, a ki a keze ügyibe kerül jól elveri és így elnémitja a gunyolódók hadát, de mindebből sarokból a fülébe csenget a gunyos kérdés:

— Hol a furulyád?

Ezért senkire se toghatna rá, hogy a bűnös. Mit tehetett a szegény egyebet visszavonult az udvar valamelyik rejtettebb zugába és sirt tehetetlen dühében és szegényében.

Kisirt szemekkel és sebzett szívvel lázasan lüktető fejjel tért haza lakására, de nem mert panaszkodni senkinek; mert esetben el kellett volna mesélni azt is, hogy egy a tanár, mint a tanulótsárai gunyolódónak, ezt pedig nem engedte a büszkesége.

Odahaza különben nem is érték rá, hogy foglalkozzanak vele. Gabriella asszony napról-napra gyöngült Germain sokkal izgatottabb volt semhogy észre vette volna fia szenvedéseit.

Egy este Savinien belépet a betegszobába, a melynek orvosságzagu levegőjében édes anyja holthaltoványan feküdt az ágyon. Gabriellának alig volt már annyi ereje, hogy a gyermeke felé forduljon és megcsókolja.

Látva, mint gyöngül el szemlátomást drága anyja, a ki őt forrón szerette és annyira dédelgette, a szívébe nyilalt a fájdalom. Felment a szobájába és ott keserves zokogásra fakadt és addig sirt, míg az álom elnyomta.

Almában is lázas látományok nyugtalanították, melyekben betegágyon fekvő édes anyjának képe összegyűlt iskolatársainak szilaj gunykiáltásaival, a mint a fülébe ordították: hol a furulyád? Reggel verejtékező homlokkal ébredt kínos álmaiból és megremeve indul az iskolába.

Unottan és kedvét vesztetten, nem törődött többé semmivel és egészen elhanyagolta a tanulmányait. Unottan csinálta meg a leckéit, nem tanulta meg feladatait és sem guny, sem büntetés nem rázta fel többé közönyéből. Hirtelen sülyedés volt ez és a következő keddi klasszifikáció alkalmával visszavetették őt az utolsók sorába.

— Ugy látszik, a szerelem nem tesz jót magának — szölt a tanár gunyos hangon, midőn felolvasta a katalógust.

Dz a sülyedés persze még jobban felháborította üldözött.

A mint a fiatal Louéssart megszünt jó tanuló hírében állani, pajtásai kétszeres leleményességgel találtak ki újabb módokat a bosszantására. Belavegyült a politikai is.

A kereskedők és nyárspolgérok gyermekei a legsértőbb gunynevekkkel illették oly annyira, hogy a szegény fiu már előre reszketett, ha az előadás véget ért.

Egy alkalommal aztán végső kétségbeesésében utat tört magának a körötte gunyolódva ugrándozó kinzók sorfalán keresztül és meg akart szokni előlük.

(Folyt. köv.)

70%-a az emberiség-

nek szenved étvágytalanság, nehéz emésztéssel, s mindenki észrevehette, hogy ez által a jó érzés, kedv, munka képesség mennyire befolyásolva van, a legkevésében tudják, mily kellemtelen következményei vannak ennek. És mily egyszerű a segély! A mindennapi borhoz Rohitsi „Tempelforrás“ vizet vegyünk, reggeli előtt, a legjobb hatással lesz. Nagyraktára: Hoffmann József-nél Budapest, Báthory-u. 8.

Csak is Selle és Kary-féle

FREDINT

Kérjünk.

Legjobb tisztító szer

minden finomabb cipőhöz, sárga, és fekete. Különbösen ajánljuk Boxalls-, Oscarica-, Chevraux- és Luck-cipőkhöz.

Bécs, XII|1

Thierry A. gyógyszerész.
Csoda-Balzsama.



A legjobb házi gyógyszer étvágy zavaroknál, gyengeség, rossz érzés ellen, enyhíti a köhögést, nyálkát feloldja, tisztítja. 12 kis vagy 6 kettős üvegben franko 4 korona: Kapható:

Thierry A. gyógyszerésznél.
Pregradabei Rohitsch—Sauerbrun

— Valódi csakis a mellékelt jegy mellett. —

Utazásoknál ez a szer okvetlen szükséges.

Főraktár **Budapest**en **TÖRÖK J.** gyógyszerésznél, **Zágrábban** **MITTELBACH S.** gyógyszerésznél, **Bécsben** **BRADY C.** gyógyszerésznél. A.

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Likőröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országsherte ismert arómáimmal előállítani.

VATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt

Hordó eladás.

Miután a Debreceni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet 10,000 hektoliter cement hordókat építtetett

1000 darab fahordót, melynek legnagyobb részben az utóbbi két év alatt szereztettek be, bocsát eladásra.

Az árak helyben hektoliterenként 3-6 korona. Ugyanott eladó még mintegy 1000 hektoliter 1901. és 1902. évi bor.

Bővebb értesítést ad a Debreceni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet
Simonffy-utca (városi bérház) 2. sz.

Zsákok

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás új és használt

zsákoknak

és minden fajta vízhatlan ponyváknek

Winkler Zsigmondnál

Budapest, VII., Nyár-utca 23.

Udvari lakás.

II. emeleten 4 szoba hozzátartozókkal november 1-től kiadó. Értekezhetni Ranunkel H. és fiai üzletében.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkerekeknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa cégénél

Debreczenben.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúvíz.**A „Málnási Mária Forrás“**

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmairál, vérszegénységnek, köszvény és izom csuznál.

Kaphatc:

Minden gyógyszertárban, drogueriában és
fűszerkereskedésben

Kutkezelőség: **BRASSÓ.**

A magyar kir. belügy. Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a Málnási Mária Forrás számára a gyógyforrás elnevezést engedélyezte.

A külföldi Selters, Gleichenberg, Emsi drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tisztán, felényi borral, tejjel összeöntve itható.